

Az irodalmi művektől a TikTok videókig – avagy a szerzői jogi védelem keletkezésének tanulságai

Pogácsás Anett

habilitált egyetemi docens, PPKE JÁK

A szerzői jog keletkezése, és ennek a megoldásnak az oka olyan kiindulópont, amelyet ritkán gondolunk át. A – jogtudományi szemüvegen keresztül Nagy Tamás által is vizsgált – irodalmi művekhez képest a digitális világ alkotásai egészen más ütemben, más célokra, igényekre születnek, amelynek hatásait a szerzői jogi védelem keletkezése kapcsán is érdemes elemezni. A formatervezési minták oltalmáról szóló törvényjavaslat általános vitáján hangzottak el az alábbi mondatok 2001-ben: „míg a találmányok esetében a teljes mértékű, precíz és pontos leírás dominált, hiszen egy találmányi leírásban rögzíteni kellett a reprodukcióhoz szükséges valamennyi elemet, pontosan meg kellett fogalmazni az igénypontokat, és egy abszolút elsőbbség volt szükséges ahhoz, hogy a szabadalmi oltalmat meg lehessen kapni, addig a használati minta esetében már egyszerűbb volt ez az eljárás, ipari minta esetében pedig csak letétbe kellett helyezni azt a dokumentációt vagy magát az eszközt, amelynek alapján egyértelműsíteni lehetett, miről van szó. A szerzői jog esetében pedig semmit nem kell letétbe helyezni, nem is lehet pontosan tudni, miről van szó, hanem a használat során derül ki az, hogy a felek, a résztvevők elismerik-e a jogokat vagy sem.”¹ Sőt, a szerzői jogi értelemben vett felhasználások során fény derül a szerzői jogi védelem erejére, érvényesíthetőségére, végső soron szerepére is, amelyek áttekintésére vállalkozom az előadásomban.

¹ Országgyűlési napló – 2001. évi tavaszi ülészak, 2001. május 7. (204. szám) 2726.